

رفع ابهام در خصوص صورتحساب کالا و عرضه خدمات

بخش‌نامه

نظر به اینکه در اجرای ماده 169 و 169 مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و دستورالعمل های شماره 24468 / 200 / ص مورخ 27 / 10 / 1390 و شماره 3954 / 200 مورخ 07 / 03 / 1392 ماده 169 مکرر مذکور کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی موضوع بندهای "الف" و "ب" ماده 95 قانون یاد شده مکاف به صدور صورتحساب وفق نمونه اعلام شده می باشد، بدینوسیله به اطلاع می رساند از آنجائیکه برخی از مؤدیان محترم مالیاتی مانند مؤسسات و شرکتهای حمل و نقل، آب، گاز، برق، مخابرات، مراکز فرهنگی، هنری، ورزشی از فرمها و قالب‌های مشخص شده ای در هنگام صدور صورتحساب استفاده می نمایند که با عنوانی مانند بارنامه، بلیط، قبض و امثال‌هم شناخته شده اند، در صورتیکه کلیه شرایط اعلام شده مربوط به صورتحساب نمونه شماره یک و دو دستورالعمل های صدرالاشاره در اینگونه اوراق رعایت شده باشد، با اعلام مؤدی می توانند به عنوان صورتحساب محسوب شده و مؤدیان مذکور از این بابت مشمول جرائم موضوعه نخواهند بود.

علی عسکری

رییس کل سازمان امور مالیاتی کشور

شماره: 3954 / 200 / ص

تاریخ: 1392 / 03 / 07

پیوست: دارد

دستورالعمل

با توجه به سؤالات و ابهامات مطرحه در خصوص مفاد دستورالعمل شماره 24468 / 200 / ص مورخ 27 / 10 / 1390 موضوع ماده 169 مکرر قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب 27 / 11 / 80، بدینوسیله به منظور شفاف سازی، تکریم و رعایت حقوق مؤدیان، برخی موارد آن به شرح زیر اصلاح و به دستورالعمل یاد شده الحق می گردد:

1) فرم "پیوست شماره 2" مندرج در متن بند (2-3) به شرح پیوست این دستورالعمل تغییر می نماید.

2) متن زیر به عنوان تبصره در ذیل بند (4-3) اضافه می گردد:

تبصره: درج شماره اقتصادی اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی که در ایران اقامت و فعالیت اقتصادی ندارند، بر روی صورتحساب صادره الزامی نمی باشد.

در اجرای بند 1-5، ارسال اطلاعات واردات می باید با درج شماره اختصاصی اشخاص خارجی انجام پذیرد.

(3) بند (2-4) به شرح ذیل اصلاح و جایگزین متن قبلی می گردد:

کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند فهرست معاملات و صورت پرداخت قراردادهای خود را طبق فرم نمونه (پیوست شماره 3) تا یک ماه پس از پایان هر فصل و همچنین حسب مورد فرم نمونه (پیوست شماره 2) را تا یک ماه از تاریخ انجام معامله، به صورت الکترونیکی از طریق پورتال سازمان ارسال و یا در قالب فایل تولید شده از نرم افزار مربوطه به اداره امور مالیاتی نیز بخطاب تحويل نمایند.

مسئول حسن اجرای این بند بالاترین مقام دستگاه و نیز با توجه به ماده 14 قانون ارتقاء سلامت نظام اداری ذیحساب مربوطه خواهد بود.

(4) بند (3-4) به شرح ذیل اصلاح و جایگزین متن قبلی می گردد:
بانکها و سایر مؤسسات اعتباری مکلفند ضمن اعلام مبلغ تسهیلات یا تعهدات در زمان درخواست صدورگوahi موضوع تبصره 1 ماده 186 قانون مالیاتهای مستقیم، شماره اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل را در قراردادهای اعطای تسهیلات، ایجاد تعهدات یا هر نوع معاملات بانکی اعم از ارزی یا ریالی درج نمایند.

(5) موارد زیر به عنوان بند (4-5) و (5-5) به دستورالعمل صدرالاشاره به شرح ذیل الحق می گردد:

4- برای خریدهای تا میزان 10 درصد مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره یک ماده 3 قانون برگزاری مناقصات، رعایت مقررات فوق ضرورت ندارد ولی معاملات مذکور را طی یک سطر در فهرست سه ماهه خرید (فرم مشاره 4) به صورت تجمیعی به شرح ((معاملات کمتر از 10 % مبلغ حد نصاب درج نمایند. در صورتیکه معاملات اعلام شده به شرح فوق از 10 % مبلغ خرید سالیانه مؤدى بیشتر باشد، مؤدى مذکور به عنوان مؤدى دارای ریسک محسوب و اینگونه مؤدىان در اولویت رسیدگی مالیاتی قرار خواهند گرفت.

فروشندهگانی که مشمول این دستورالعمل می باشند در موارد فروش تا میزان 10 درصد مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره یک **ماده 3 قانون برگزاری** مناقصات، لزومی به درج شماره اقتصادی خریدار در صورتحساب صادره نداشت و جمع اینگونه معاملات را طی یک سطر در فهرست سه ماهه فروش (فرم شماره 3) به صورت تجمیعی به شرح معاملات کمتر از 10 % مبلغ حد نصاب) درج نمایند.

5- با توجه به اطلاعیه مورخ 23 / 6 / 1387 سازمان امور مالیاتی کشور موضوع دستورالعمل صدور صورتحساب فروش کالا و ارائه خدمات، صورتحساب های صادره توسط ماشین های فروش (POS) مورد استفاده در فروشگاههای عرضه کالا به مصرف کنندگان نهایی، می تواندطبق صورتحساب نمونه شماره 2 دستورالعمل مذکور صادر شود و جمع این گونه معاملات را طی یک سطر در فهرست سه ماهه فروش (فرم شماره 3) به صورت تجمیعی درج نمایند.

بدیهی است چنانچه خرید اشخاص حقیقی و مشمولین بندهای **الف و ب** موضوع **ماده 95** ق.م. از این فروشگاه ها بالاتر از میزان 10 درصد مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره یک **ماده 3 قانون برگزاری** مناقصات باشد، باستی صورتحساب نمونه شماره 1 را از فروشنده دریافت نمایند.

10 % مبلغ حد نصاب معاملات کوچک در سال 1391 به استناد مصوبه شماره 163735 ات 48567 ه مورخ 21 / 8 / 1391 هیئت محترم وزیران 6,700,000 ریال می باشد.تا تعیین حد نصاب هر سال حد نصاب تعیین شده قبلی ملاک عمل خواهد بود.

(6) در بند 4-6 متن \ "موضوع بند (2-2) \ " به \ "موضوع بند (2-3) \ " اصلاح و جایگزین می شود.

7 بند 6-6) به شرح ذیل اصلاح و جایگزین متن قبلی می گردد:
در صورت تعدد جرائم در بندهای 1-3 و 5-6 برای یک معامله‌داکثر جرمیمه قابل مطالبه 10 % مبلغ مورد معامله خواهد بود و جرائم موضوع هر یک از تخلفات مذکور در بند فوق قابل جمع نخواهد بود.

8 با توجه به تغییرات به عمل آمده و رعایت حقوق مؤدىان محترم مالیاتیمہلت ارسال اطلاعات معاملات عملکرد 1391 تا پایان خرداد ماه 1392 می باشد.

دستورالعمل

بنا به اختیار حاصل از مفاد [ماده 169](#) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم اصلاحی مصوب 27 / 11 / 1380 کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند نسبت به ثبت نام جهت دریافت کارت اقتصادی اقدام و بر اساس موارد زیر برای انجام معاملات خود، صورتحساب صادر و شماره اقتصادی مربوط به خود و طرف معامله را در صورت حسابها و فرم‌ها و اوراق مربوط درج نموده و همچنین فهرست معاملات خود را به اداره امور مالیاتی مربوطه تسلیم نمایند.

هدف: اجرای [ماده 169](#) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم از تاریخ 01 / 01 / 1391.

دامنه کاربرد: کلیه اشخاص حقیقی که به انجام معاملات و هر نوع فعالیت اقتصادی مبادرت می‌نمایند و کلیه اشخاص حقوقی که در دامنه شمول قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده قرار می‌گیرند.

تعاریف:

P کارت اقتصادی: کارتی است حداقل شامل نام و شماره اقتصادی که در اجرای مفاد [ماده 169](#) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم از طرف سازمان امور مالیاتی کشور صادر و حسب مورد در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی قرار داده می‌شود.

P شماره اقتصادی: شماره منحصر به فردی است که توسط سازمان امور مالیاتی کشور حسب مورد به اشخاص حقیقی و حقوقی اختصاص داده می‌شود.

P صورت حساب: منظور صورتحساب نمونه اعلام شده در اجرای [ماده 169](#) قانون مالیات‌های مستقیم و [ماده 19](#) قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد.

P اشخاص حقیقی: منظور از اشخاص حقیقی در این دستورالعمل کلیه اشخاص حقیقی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشند که حسب مورد به انجام هر نوع معامله و فعالیت اقتصادی مبادرت می‌نمایند.

P اشخاص حقوقی: منظور از اشخاص حقوقی در این دستورالعمل کلیه اشخاص حقوقی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد.

P مصرف کننده نهایی: منظور از مصرف کننده نهایی، شخص حقیقی است که کالا یا خدمات را متناسب با نیاز خود برای مصارف شخصی خریداری نموده و از آن برای عرضه کالا و خدمات به دیگران استفاده نمی‌نماید.

۱_ اشخاص مکلف به ثبت نام و اخذ کارت اقتصادی:

۱_۱- کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی موضوع این دستورالعمل.

۲_۱- در مورد اشخاص حقیقی که از لحاظ مالیاتی واحدهای شغلی متعدد و مستقلی دارند، طبق مقررات این دستورالعمل مکلفند برای هر محل شغلی، شماره اقتصادی دریافت نمایند.

۳_۱- در اجرای [ماده 107 قانون برنامه](#) بنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران برای شرکای شرکت مدنی موضوع تبصره ۳ [ماده 100](#) و یا مشارکت های موضوع تبصره [ماده 101 قانون مالیات‌های](#) مستقیم، یک شماره اقتصادی صادر می‌شود.

2_ نحوه ثبت نام و درخواست کارت اقتصادی:

1_ اشخاص حقیقی و حقوقی مکلفند به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می نماید به سامانه ثبت نام مؤدیان و تخصیص شماره اقتصادی به نشانی www.tax.gov.ir مراجعه و نسبت به ثبت نام و درخواست شماره اقتصادی اقدام نمایند.

2_ اشخاص حقیقی و حقوقی که به موجب این دستورالعمل ملزم به اخذ کارت اقتصادی گردیده اند مکلفند هر گونه تغییرات از جمله انحلال، تغییر نام، تغییر شغل، تغییر نشانی و یا سایر موارد را حسب مورد حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تغییرات مذکور، از طریق درگاه به سازمان امور مالیاتی مربوط اعلام نمایند. در غیر اینصورت هر گونه مسئولیت ناشی از آن به عهده دارنده کارت می باشد.

3_ اشخاص حقیقی و حقوقی تا پایان زمان مهلت تعیین شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور برای دریافت و به کارگیری شماره اقتصادی بایستی حسب مورد از شماره ملی به عنوان شماره اقتصادی استفاده نمایند.

3_ تکالیف دارندگان کارت اقتصادی:

1_ اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع بندهای [1 و 2 ماده 95](#) قانون مالیات‌های مستقیم مکلفند از تاریخ 1 / 1 / 1391 برای عرضه و فروش کالا و خدمات از صورتحساب فروش کالا به شرح فرم نمونه موضوع [ماده 169](#) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم (پیوست شماره 1) استفاده نمایند و در صورت حسابهای صادره شماره اقتصادی خود را چاپ و شماره اقتصادی خریدار را درج شماره اقتصادی فروشند با استفاده از سیستمهای نرم افزاری یا صندوقهای فروش در صورتحساب فروش صادره به منزله چاپ تلقی می شود.

تبصره: اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل مکلفند مادامی که برای آنها شماره اقتصادی صادر نشده، از شماره ملی برای اشخاص حقیقی و شناسه ملی برای اشخاص حقوقی به جای شماره اقتصادی استفاده نمایند.

2_ اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل مکلفند هنگام خرید کالا و یا خدمات، شماره اقتصادی خود را جهت درج در صورتحساب به فروشندۀ ارائه و در مواردی که خریدار از ارائه شماره اقتصادی خودداری کند چنانچه فروشندۀ مشخصات خریدار و موضوع مورد معامله را ظرف مهلت یک ماه از زمان انجام معامله به شرح فرم نمونه (پیوست 2) به اداره امور مالیاتی اعلام نماید، مشمول جریمه تخلف از این بابت نخواهد بود، در غیر این صورت طرفین معامله متضامناً مسئول خواهند بود.

3_ درج شماره اقتصادی در قراردادها، اسناد و مدارک فروش، هنگام فروش کالا یا خدمات و صدور صورتحساب از سوی فروشندۀ صورت خواهد گرفت و در صورت عدم درج شماره اقتصادی خریدار، در اجرای [ماده 169](#) مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره 2 آن، متضامناً مشمول خواهند بود.

4_ کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول این دستورالعمل اعم از وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی، بانکها، شهرداریها، مؤسسه‌های اسلامی وابسته به دولت و شهرداریها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از انتفاعی و غیر انتفاعی مکلفند در کلیه

قراردادها، اوراق و فرم‌های مورد استفاده جهت انجام معاملات خود و اعطای تسهیلات بانکی اعم از ارزی و ریالی و بیمه نامه و غیره نسبت به درج شماره اقتصادی طرفین معامله اقدام نمایند.
اصلای:

تبصره: درج شماره اقتصادی اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی که در ایران اقامت و فعالیت اقتصادی ندارند، بر روی صورتحساب صادره الزامی نمی باشد.
در اجرای بند ۱-۵، ارسال اطلاعات واردات می باید با درج شماره اختصاصی اشخاص خارجی انجام پذیرد.

۴_ تکالیف اشخاص ثالث:

۱_ گمرک ایران مکلف به درج شماره اقتصادی کلیه واردکنندگان، صادرکنندگان، حق العملکاران در اظهارنامه های گمرکی می باشد.

۲_ ذیحسابها و یا مدیران کل امور مالی مکلفند فهرست معاملات خود را طبق فرم نمونه (پیوست ۳ و ۴) و همچنین فهرست قراردادهای خدماتی و پیمانکاری را طبق فرم نمونه (پیوست شماره ۵) تا یک ماه پس از پایان هر فصل به صورت الکترونیکی از طریق پورتال سازمان و یا در محیط رایانه ای به اداره امور مالیاتی ذیربیط ارائه نمایند.

(۴-۲) اصلای و جایگزینی: کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند فهرست معاملات و صورت پرداخت قراردادهای خود را طبق فرم نمونه (پیوست شماره ۳ الی ۵) تا یک ماه پس از پایان هر فصل و همچنین حسب مورد فرم نمونه (پیوست شماره ۲) را تا یک ماه از تاریخ انجام معامله، به صورت الکترونیکی از طریق پورتال سازمان ارسال و یا در قالب فایل تولید شده از نرم افزار مربوطه به اداره امور مالیاتی ذیربیط تحويل نمایند.
مسئول حسن اجرای این بند بالاترین مقام دستگاه و نیز با توجه به [ماده ۱۴ قانون ارتقاء](#) سلامت اداری ذیحساب مربوطه خواهد بود.

۳_ بانکها مکلفند شماره اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل را در قراردادهای اعطای تسهیلات یا هر نوع معاملات بانکی اعم از ارزی و ریالی درج نمایند.
بند (۳-۴) به شرح ذیل اصلاح و جایگزین متن قبلی می گردد:

بانکها و سایر مؤسسات اعتباری مکلفند ضمن اعلام مبلغ تسهیلات یا تعهدات در زمان درخواست صدورگواهی موضوع [تبصره](#)
[۱ ماده ۱۸۶ قانون مالیاتی مستقیم](#)، شماره اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل را در قراردادهای اعطای تسهیلات، ایجاد تعهدات یا هر نوع معاملات بانکی اعم از ارزی یا ریالی درج نمایند.

۴_ وزارت بازرگانی مکلف است در فرم های مربوط به ثبت سفارش اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع این دستورالعمل شماره اقتصادی آنها را درج ارائه نمایند.

۵_ نحوه ارائه فهرست معاملات اشخاص حقیقی و حقوقی به اداره امور مالیاتی:

۱_ کلیه اشخاص حقوقی و حقوقی موضوع بندهای [۱ و ۲ ماده ۹۵](#) قانون مالیاتی مستقیم مکلفند از تاریخ ۱ / ۱ / ۱۳۹۱

فهرست معاملات خود را به صورت فصلی (بر اساس سال شمسي)، تا يك ماه پس از پایان هر فصل به صورت الکترونيکي از طریق پورتال سازمان یا در محیط رایانه ای، طبق فرم نمونه (پیوست شماره 3 و 4 و 5) به اداره امور مالياتی ذيربط ارائه نمايند.

تبصره: چنانچه انتهای سال مالي اشخاص حقوقی در خلال يکى از فصلهای سال شمسي باشد، برای فصل شمسي مذکور دو فهرست معامله تنظيم و ارسال می نمايند، به گونه اى که از ابتداي فصل شمسي تا پایان سال مالي خود يك فهرست و همچنین از ابتداي سال مالي تا پایان فصل شمسي مذکور نيز يك فهرست جداگانه تسليم می نمايند.

2 _ 5- فروشنديگان مکلفند کارت اقتصادي طرف معامله را رویت نموده يا از طریق پورتال سازمان امور مالياتی کشور نسبت به سنجش اعتبار شماره اقتصادي ارائه شده اقدام نمايند.

3 _ 5- کلیه اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندهای [1 و 2 ماده 95 قانون مالياتهاي مستقيم](#) مصوب 27 / 11 / 1380 مکلف به نگهداري صورتحسابهاي مربوط به خريدهای خود در سال عملكرد و سال بعد از آن می باشند و در صورت درخواست **آموران مالياتي** باید به آنان ارائه دهند.

(الحاقي) : موادر زير به عنوان بند (4-5) و (5-5) به دستورالعمل صدرالاشاره به شرح ذيل الحق می گردد:

4 _ 5- برای خريدهای تا ميزان 10 درصد مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره يك [ماده 3 قانون برگزاری مناقصات](#)، رعایت مقررات فوق ضرورت ندارد ولی معاملات مذکور را طی يك سطر در فهرست سه ماهه خريد (فرم مشاره 4) به صورت تجميعي به شرح ((معاملات كمتر از 10 % مبلغ حد نصاب درج نمايند. در صورتیكه معاملات اعلام شده به شرح فوق از 10 % مبلغ خريد ساليانه مؤدى بيشتر باشد، مؤدى مذکور به عنوان مؤدى داراي ريسك محسوب و اينگونه مؤديان در اولويت رسيدگي مالياتي قرار خواهند گرفت.

فروشنديگاني که مشمول اين دستورالعمل می باشند در موادر فروش تا ميزان 10 درصد مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره يك [ماده 3 قانون برگزاری مناقصات](#)، لزومی به درج شماره اقتصادي خريدار در صورتحساب صادره نداشته و جمع اينگونه معاملات را طی يك سطر در فهرست سه ماهه فروش (فرم شماره 3) به صورت تجميعي به شرح معاملات كمتر از 10 % مبلغ حد نصاب)) درج نمايند.

5 _ 5- با توجه به اطلاعيه مورخ 23 / 6 / 1387 سازمان امور مالياتي کشور موضوع دستورالعمل صدور صورتحساب فروش کالا و ارائه خدمات، صورتحساب هاي صادره توسط ماشين هاي فروش (POS) مورد استفاده در فروشگاههاي عرضه کالا به مصرف کنندگان نهايی، می تواندطبق صورتحساب نمونه شماره 2 دستورالعمل مذکور صادر شود و جمع اين گونه معاملات را طی يك سطر در فهرست سه ماهه فروش (فرم شماره 3) به صورت تجميعي درج نمايند.

بديهی است چنانچه خريد اشخاص حقوقی و مشمولين [بندهای الف و ب](#) موضوع [ماده 95](#) ق.م. از اين فروشگاه ها بالاتر از ميزان 10 درصد مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره يك [ماده 3 قانون برگزاری مناقصات](#) باشد، بايستي صورتحساب نمونه شماره 1 را از فروشنده دريافت نمايند.

10 % مبلغ حد نصاب معاملات کوچک در سال 1391 به استناد مصوبه شماره 163735 / ت 48567 ه مورخ 21 / 8 / 1391 هیئت محترم وزيران 6.700.000 ریال می باشد. تا تعیین حد نصاب هر سال حد نصاب تعیین شده قبلی ملاک عمل خواهد بود.

6 _ تخلفات و جرائم موضوع [ماده 169](#) مكرر و تبصرههای ذيل آن:

1 - عدم صدور صورتحساب با عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله حسب مورد یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای معاملات دیگران یا استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود، مشمول جریمه ای معادل 10 % مبلغ مورد معامله ای که بدون رعایت ضوابط این دستورالعمل انجام شده است.

2 - عدم ارائه فهرست معاملات مشمول جریمه ای معادل 1 % مبلغ معاملاتی که فهرست آنها ارائه نشده خواهد بود.

3 - استفاده کنندگان از شماره اقتصادی دیگران نسبت به مالیات بر درآمد و همچنین جرائم موضوع این ماده با اشخاصی که شماره اقتصادی آنان مورد استفاده قرار گرفته است مسئولیت تضامنی خواهند داشت.

4 - در مواردی که خریدار از ارائه شماره اقتصادی خودداری و فروشنده نسبت به اجرای تکلیف موضوع بند (2-2) به موضوع بند (2-3) این دستورالعمل اقدام نماید خریدار با توجه به مسئولیت تضامنی مشمول جریمه ای معادل 10 % مبلغ مورد معامله خواهد بود.
اصلاحی: (متن موضوع بند (2-2) به موضوع بند (2-3) اصلاح و جایگزین می گردد .

5 - عدم ارائه صورتحسابهای مربوط به خریدهای اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع بندۀای 1 و 2 ماده 95 قانون مالیاتهای مستقیم در سال عملکرد و سال بعد از آن که مورد درخواست مأموران مالیاتی قرار گیرد مشمول جریمه ای معادل 10 % مبلغ صورتحسابهای ارائه نشده خواهد بود.

6 - در صورت تعدد جرائم برای یک معامله حداکثر جریمه قابل مطالبه 10 % مبلغ مورد معامله خواهد بود و جرائم موضوع هر یک از تخلفات مذکور در بند فوق قابل جمع خواهد بود.
اصلاحی و جایگزین: بند (6-6) به شرح ذیل اصلاح و جایگزین متن قبلی می گردد:
در صورت تعدد جرائم در بندۀای 1-6 (6-6) و 5-6 برای یک معامله، حداکثر جریمه قابل مطالبه 10 % مبلغ مورد معامله خواهد بود و جرائم موضوع هر یک از تخلفات مذکور در بند فوق قابل جمع خواهد بود.

7 - هرگونه جعل، تقلب معاملات غیر واقعی، سوء استفاده و تبادی اشخاص موضوع این دستورالعمل در ارتباط با صدور صورتحساب و شماره اقتصادی خلاف مقررات بوده و ضمن مسئولیت تضامن مطابق با قانون مبارزه با پولشویی قانون ارتقاء سلامت نظام اداری مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام خواهد گردید.

7 - نحوه رسیدگی و مطالبه جرائم توسط ادارات امور مالیاتی:

1 - ادارات امور مالیاتی مربوط مکلفند فهرست معاملات و هرگونه اسناد و مدارک مرتبط با شماره اقتصادی را مورد بررسی قرار دهن و نیز بر اساس اختیارات قانونی وفق مفاد این دستورالعمل و رعایت سایر مقررات قانونی ضمن اعمال نظارت دوره ای و کنترل مستمر بر جریان فعالیتهای اقتصادی مؤدیان، بررسیهای لازم را در طول دوره های فصلی و سالانه از اشخاص مشمول این دستورالعمل به عمل آورند.
چنانچه مأموران مالیاتی در بررسیهای دوره ای و یا رسیدگی های به عمل آمده با تخلفات مندرج در ماده 169 مکرر قانون مالیاتهای مستقیم 1380 و این دستورالعمل مواجه شدند، ضمن تنظیم گزارش تخلفات، جرائم متعلق را با رعایت مهلت مقرر در ماده 157 قانون مالیاتهای مستقیم مطالبه نمایند.

2 - مؤدی مکلف است ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ برگ مطالبه نسبت به پرداخت آن اقدام کند. در غیر این صورت معتبر شناخته شده و موضوع جهت رسیدگی و صدور رأی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع خواهد شد. رأی هیأت مزبور قطعی و لازم الاجرا است. جریمه مذکور غیر قابل بخشش است و از طریق مقررات اجرائی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم قابل وصول خواهد بود.

3 - چنانچه ادارات امور مالیاتی نیز ببط موقع رسیدگی، به موارد تخلفی مانند جعل، تقلب، معاملات غیر واقعی و تبانی و سوء استفاده راجع به صورتحساب و شماره اقتصادی برخورد نمایند، موظفند از طریق اداره کل نیز ببط به دادستانی انتظامی مالیاتی گزارش نمایند تا عندالاقتضاء متخلفین تحت پیگرد قضائی قرار گیرند. اقدام به تعقیب قضائی، مانع مطالبه و وصول جرائم مالیاتی موضوع [ماده 169](#) مکرر نخواهد بود.

8 - موارد ابطال کارت اقتصادی:
در موارد نیل کارت و شماره اقتصادی باطل میگردد:

1 - فوت اشخاص حقیقی

2 - در صورت اعلام اشخاص حقیقی مبنی بر خاتمه فعالیت اقتصادی

3 - انحلال اشخاص حقوقی ثبت شده پس از اتمام عملیات تصفیه و سایر اشخاص حقوقی پس از لغو مجوز نیز ببط

4 - صدور حکم مراجع قضایی مبنی بر ابطال کارت اقتصادی
تذکر 1: دارنده کارت اقتصادی یا قائم مقام قانونی آن در موارد فوق موظفند به نزدیکترین اداره امور مالیاتی مراجعه و نسبت به تحويل و ابطال کارت اقدام نمایند.
تذکر 2: استفاده از کارت اقتصادی بعد از باطل شدن، در حکم سوء استفاده از شماره اقتصادی بوده و دارنده کارت و استفاده کننده از آن نسبت به مالیات بر درآمد وجرائم متعلقه مسئولیت تضامنی خواهند داشت.
تذکر 3: صدور کارت المثلثی دارای محدودیت های قانونی بوده و سوءاستفاده احتمالی از کارت مزبور رافع مسئولیت صاحب کارت نخواهد بود مگر آنکه خلاف آن از سوی مراجع قضائی اعلام گردد.

علی عسکری
رئيس کل سازمان امور مالیاتی کشور

(اصلاحات مربوط به دستور العمل شماره 24468-3954-07 / 03 / 92 بر اساس دستور العمل 90 / 10 / 27) پذیرفته است

بند 3-3 دستور العمل شماره 24468-3954-07 / 03 / 92 مبنی بر "درصورت فروش کالا و یا خدمات به مصرف کننده نهایی، درج شماره اقتصادی خریدار الزامی نمی باشد" بر اساس دستورالعمل شماره 26859 مورخ 29 / 11 / 90 حذف و [بندهای 4-3](#) و [بندهای 5-3](#) به ترتیب به 3 و 4-3 اصلاح شد.